

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 39 — Štev. 39

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 25, 1942 — SREDA, 25. FEBRUARJA, 1942

Volume L. — Letnik L.

KRVAVA BITKA PRI LENINGRADU

NEMCI SO BILI TEMELJITO PRETEPENI NA DVEH KRAJIH. — PRI ILMEN JEZERU JE BILO 13.000 NEMCEV UBITIH. — NEMCI OBKOLJENI PRI STARAJI RUSI

Kot pravi poročilo iz Moskve, so Rusi v bojih, ki so se pričeli v ponedeljek na dan 24. obletnice rdeče armade, pri Ilmen jezeru obkolili 16. nemško armado in zavzeli nove močne postojanke. V tej bitki so Nemci imeli 13.000 mrtvih in so izgubili mnogo vojnega materiala. Neko drugo poročilo pa poroča, da se je jugozapadno od Harkova bila velika bitka, v kateri so Nemci imeli 14.000 mrtvih. Na tem kraju so Rusi napredovali 9 milj in so zasedli neko važno železniško križišče, od koder obvladujejo obsežno pokrajino. Uničeni so bili trije polki in dve diviziji. Iz tozadevnih poročil je mogoče sklepati, da je kraj Kolomak, nekako sredi pota med Harkovom in Poltavo.

Rusi so tudi dosegli velike uspehe pri Staraji Rusi, kjer so zavzeli postojanke, s katerih morejo s toliko večjo silo pritiskati na nemško desno krilo, ki se naslanja na važno cesto, ki pelje v Leningrad. Nemci se bodo morali od Ilmen jezera umakniti do Peipuskega jezera, ali pa celo iz celega predela okoli Leningrada.

Kot pravi poročilo, se boji okoli Leningrada, ki so se pričeli na obletnico rdeče armade, najkrajvejši v celi vojni. Časniška agentura "Tass"

pravi, da so Rusi na jugu od Leningrada zavzeli glavne nemške ofenzivne utrdbe.

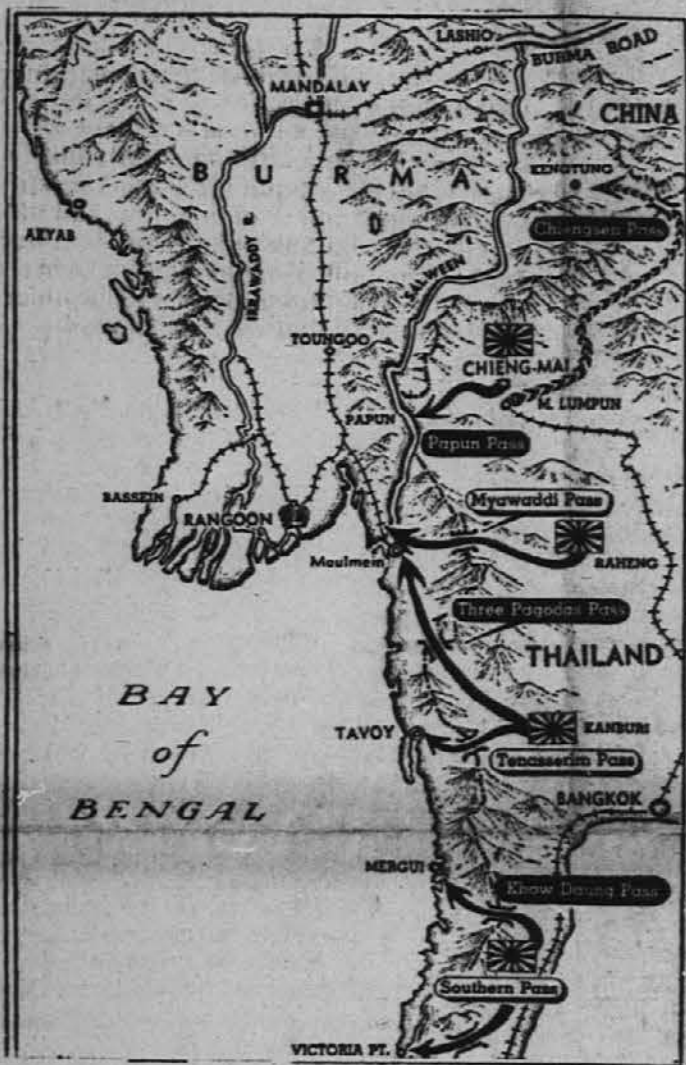
Tudi prodiranje proti Schlueselburgu so Rusi povečali, tako da mesta Nemci nikakor ne bodo mogli držati. Pri vsem tem pa rusko prodiranje proti Schlueselburgu, ki se nahaja severovzhodno od Leningrada, ni tako močno kot v jugozapadni smeri od Leningrada, kjer je ruska kavalarija prišla v stik z branilci Leningrada, ko je bila prebita nemška črta pri Tosni.

Nemci so včeraj skušali z aeroplani vstaviti rusko prodiranje, toda svojega cilja niso dosegli ter so izgubili 21 aeroplanov, Rusi pa 13.

Zadnje poročilo iz Moskve pravi, da so Rusi južno od Leningrada izvojevali veliko zmago in da je bila popolnoma razbita nemška armada 45.000 mož. Ta armada je bila obkoljena pri Staraji Rusi, 140 milj južno od Leningrada in 270 To je bil največji poraz, ki ga je še Hitler doživel na kakem kraju fronte.

Poraz je bil tako odločen, da so Nemci na bojišču pustili velikanske zaloge vojnega materiala, med katerim je 8000 motornih vozil, celi železniški vlaki, tanki in več sto konj.

POT, KI VODI V INDIJO

Gorenji zemljevid kaže predele, v katerih so v teku najljubše boji. Japonci se skušajo polastiti Burma ceste, ki je označena v gorenjem koncu zemljevida in po kateri dobivajo Kitajci vojne potrebe iz Združenih držav in Anglije. Ako se Japonci polaste te ceste in zavzamejo Rangun, ki se nahaja ob izlivu Irrawaddy reke v Bengalski zaliv, tedaj jim bo odprta pot v bogato Indijo, ki ima 400.000.000 prebivalcev.

Japonci gospodarji v zraku

Japonci še vedno gospodarijo v zraku, četudi je mornariška premoč padla, pravi Churchill.

Včeraj je ministrski predsednik Winston Churchill v poslanski zbornici odkrito priznal, da so Japonci gospodarji v zraku, da pa njihova premoč na morju pojema. Napovedal pa je končno zmago, ki more tudi priti nepričakovano.

Japonci imajo tudi na kopnem veliko premoč nad Združenimi narodi in sicer imajo 26 divizij — 390.000 vojakov in 100.000 mož pomožnih čet.

Churchill je tudi priznal, da je zavezniške armade v Aziji zelo težko preskrbovati z vojnimi potrebščinami, ker je imela Anglija iz leta 1939 in še zlasti zadnja dva meseca velike izgube na ladjah.

Ker je Japonska stopila v vojno, se je po Churchillovem zatrdilu vojna podaljšala in

zavlekla morebiti celo do leta 1944.

Churchill pa popolnoma veruje v popolno zmago, ki na vsak način mora priti, četudi se z velikimi zavezniškimi zmagami, tedaj pa gotovo vsled izrabljenja osiških armad.

"Stiske, skozi katere bomo šli, bodo mučne in dolge," je rekel, "toda vsakdo mora gledati v bodočnost z odločnostjo in se ne smemo utrditi, kajti po nekaj mesecih trpljenja in muke bomo dosegli popolno zmago."

"Niti ne bo treba potisniti Nemcev nazaj iz krajev, ki so si jih osvojili. Nemčija bo mogoče bolj odločno poražena v četrtem ali petem letu vojne, kot pa, če bi zavezniški prvo leto vkorakali v Berlin."

Avtomobil jo je vrgel iz postelje

Joseph di Lello, star 24 let iz Thorofare, N. J., se je vozil s svojim avtomobilom skozi Barnsboro blizu Woodbury, N. J., toda nenkrat je avtomobil skočil z ulice in zavozil naravnost v hišo 65 let stare Mrs.

Elle Tomlin, katero je avtomobil vrgel iz postelje, nato pa se je še na njo zvrnila s peči posoda vrele vode. Mrs. Tomlin je bila nevarno poškodovana in opečena.

Hitlerjev pozdrav s fronte

Hitler je poslal poročilo s fronte, da mu ni mogoče prisostvovati zborovanju v Monakovem. — Pravi, da se pripravljajo Nemci, da poražijo Ruse.

Ko so se stari nacisti zbrali v Monakovem, da obhajajo 22. obletnico prvega nacističnega sestanka 24. februarja, 1920, je Adolf Hitler iz svojega glavnega stana na fronti svojim tovarišem poslal svojo poslanico in pozdrave ter obžaluje, da prvič pri tem zborovanju ne more biti navzoč.

"Prvič v mnogih letih," pravi Hitler, "mi je nemogoče biti navzoč pri obletnici z moimi najstarejšimi tovariši. Toda svojega glavnega stana ne morem pustiti v času, ko gre zima, v katero je naš sovražnik stavil vse svoje upanje, proti koncu."

Od junija do oktobra leta 1941 so nemške armade korakale več kot tisoč kilometrov v čezlo sovražnika, ki je hotel odločno uničiti naš narod in naše domove. Ta zima, ki je hujša, kot katerakoli zadnjih sto let, nas je zajela v presečenju že proti koncu novembra.

Sneg in led sta zaradi tega začasno vstavila najedovitejšo zmagovalno prodiranje nemških armad, kar jih še pomni zgodovina. Naši sovražnik pa so upali, da bodo mogli nemški armadi naložiti usodo Napoleonovega umika. Ta poskus pa se je žalostno izjalovil."

Dalje pravi Hitler, da Rusi niso mogli uničiti nemške armade, ker se nemški vojak boji hrabo ravno tako pozimi, kot se je boril v veliki vročini.

"Sedaj, ko je mraz ponehal in se je sneg pričel tajati na Krimu in v južni Rusiji," pravi dalje Hitler, "nikakor ne morem zapustiti svojega mesta, ker se pripravljamo na odločilni obračun z zaroto, ki se je pričela z bankirji plutokratskega sveta in se končuje v grobnih Kremlju in ki zasleduje isti cilj — izstreljenje arijskih plemen in narodov."

Nato pravi Hitler, da bodo boljše časi nastopili šele po sedanjih vojni, ko bodo uničeni kapitalisti in židje, nakar bo napočila dolga doba miru po vsem svetu.

Svojo poslanico skkončuje z besedami: "Sprejmite tečaj moje pozdrave, ki vam jih pošiljam po našem tovarišu Adolfu Wagnerju, kot bi bil sam v vaši sredi. V svojih mislih sem z vami v tej uri."

Rdeča armada je pričela novo veliko prodiranje proti obleganemu Leningradu in jo pri tem podpirajo topovi bojnih ladij v Finskem zalivu in topovi v trdnjavi Kronstadt.

Topovi z bojnih ladij so namerili ogenj na nemške postojanke, ko je prišel general Gusejev napadati s svojo infanterijo.

Ruske bojne ladje pomagajo Leningradu

Rdeča armada je pričela novo veliko prodiranje proti obleganemu Leningradu in jo pri tem podpirajo topovi bojnih ladij v Finskem zalivu in topovi v trdnjavi Kronstadt.

Topovi z bojnih ladij so namerili ogenj na nemške postojanke, ko je prišel general Gusejev napadati s svojo infanterijo.

BEG FRANCOSKIH MINISTROV PO PADCU FRANCJE

Pierre Mendes-France, ki je bil podtajnik v finančnem ministrstvu za vlade Leona Bluma, in ki se sedaj nahaja v Londonu, je izjavil, da je admiral Francois Darlan, sedanjí francoski ministrski predsednik, sam osebno uredil in preskrbel, da je ponoči 20. junija, 1940, odplul oboroženi trgovski parnik Massiglia iz Bordeauxa v Casablanca v Afriki.

S tem parnikom so se vozili francoski ministri, ki so se namenili boriti proti Nemčiji iz Afrike. Med njimi je bilo 40 poslancev, več visokih državnih uradnikov in več sto vojaških častnikov.

Mendes-France pravi, da je bilo sklenjeno odpotovati tri dni zatem, ko je maršal Petain prosil Nemce za premirje in ko Nemci na prošnjo niso odgovorili, temveč so dalje prodirali v Francijo in celo bombardirali tedanji sedež francoske vlade v Bordeauxu. Dru-

gim ministrom in državnim uradnikom pa je bilo naročeno da se odpeljejo iz Vendres.

Mesto tega pa je stopila na pozorišče neka mirovna klika, ki je podpisala premirje, ko je bil Massiglia še na morju. Navzile temu pa so poveljniki francoske garnizije in vladni uradniki ministre, poslance in častnike sprejeli kot uradne goste, misleč, da bo postavljena bojevitá vlada.

Pozneje šele je vlada v Vichyju pričela gonjo proti vsem onim, ki so se na parniku Massiglia odpeljali v Afriko in so bili pozneje večinoma vrženi v ječo. V juniju lanskega leta je Mendes-France pobegnil iz vojaške bolnišnice v Clermont-Ferrand, kamor je bil poslan, ko ga je vojno sodišče obsodilo na šest let zapora.

Mendes-France je bil najmlajši francoski odvetnik in poslanec in je danes star 35 let.

Poročila z vzhodne fronte

Boji v Aziji in na Pacifiku

Civilno prebivalstvo so odpeljali iz Ranguna in angleška armada, ki brani Burmo, se je umaknila "v dobre postojanke" na zapadnem bregu Sittang reke, ki je zadnja obrambna črta pred glavnim mestom, ki se nahaja okoli 60 milj od fronte.

Rangun se pripravlja na napad, ki bo najbrže sličen napadu na Singapur.

Kot se poroča iz Čunčinga na Kitajskem, so Japonci že zavzeli Pegu, 48 milj severovzhodno od Ranguna ob železnici, ki pelje v Lašio ter so vdorili zapadno proti Bengal-skemu zalivu.

Angleži se že pripravljajo, da uničijo vojaške zaloge, kolikor jih ne bodo mogli odnesti; ameriška mislija pa naglo pošilja vojni material na Kitajsko.

Japonci zopet napadli Avstralijo

Včeraj so japonski aeroplani metali bombe na Moresby Papua na južni obali Nove Guineje. Zadetih je bilo nekaj poslopj, pa nobeno kake posebne važnosti. Ena oseba je bila ubita, pet pa jih je bilo ranjenih.

Nič aeroplanov za MacArthurja

Predsednik Roosevelt je na včerajšnji častniški konferenci povedal, da general MacArthurju, ki brani polotok Bataan na Luzonu, niso bili poslani aeroplani, ker jih prvič ni bilo mogoče poslati in drugič, ker jih tam ni mogoče držati.

Delavci v ladjedelnici zastavkali

Pri Bethlehem Steel Company v San Pedro, Cal., kjer grade rušilce za ameriško vojno mornarico v vrednosti 80 milijonov dolarjev, je zastavkalo 3500 delavcev, ko so končali 8-urno delo, ker je družba zahtevala, da delajo po 10 ur na dan.

Uradnika CIO. unije Brown in Bruncock sta povedala, da so vsi delavci prejeli pisмено naznanilo, da po osmih urah dela zapustijo ladjedelnico, ker so delavci po pogodbi z Bethlehem Steel Co. obvezani delati samo 8 ur na dan, ne pa 10 ur, kot zahteva uprava ladjedelnice. Kompanija je naznanila, da bo plačala za 8 ur dela dogovorjeno plačo, za dve uri nadurno plačo in 10 odstotkov bonusa.

William Green za obrambne bonde

Predsednik AFL William Green je sinoči v Washingtonu svečano izjavil, da bodo člani ameriške delavske federacije letos kupili za eno milijardo dolarjev obrambnih bondev. Green je rekel, da so člani AFL do sedaj že kupili obrambnih bondev za \$200.000.000.

DVE AMERIŠKI LADJI PONESREČILI

Mornariški departament je naznanil, da sta ameriški rušilce Truxton in tovorni vojni parnik Pollux v velikem viharju nasleda ob obrežju Nove Fundlandije in da je mnogo mornarjev izgubilo življenje.

Tako velike izgube življenj je bilo krivo skrajno razburkano more, da je bilo reševanje zelo otežkočeno.

Z brega ni bilo mogoče vreči rešilnih vrvi do ladij. Marsi katerega mornarja, ki je pri-

plaval do visokih čer, je voda odnesla.

Truxton se je razpočil čez sredo skoro takoj, ko je nasledel, kmalu za njim: pa se je razklat tudi Pollux.

Kolikor mornarjev se je rešilo, se imajo zahvaliti samo padčloveškim naporom nekaterih prebivalcev St. Lawrence na Novi Fundlandiji.

Pozneje poročilo po radio naznanja, da je utonilo 189 častnikov in mornarjev.

Podmornica mogoče potopljena

Mornarji v Karaibskem morju v petek torpedirane to-vornega parnika Delplata, ki so dospeli v San Juan na Porto Rico, pravijo, da so s topovi, ki jih je imel parnik na krovu, mogoče potopili eno ali pa dve podmornici.

Kapitan Roelief Brouwer pravi, da je parnik oddal na podmornico 12 strelcev, toda mornarji ne morejo povedati, ako so podmornice zadeli. Pozneje, ko so se mornarji vrnili na svoj parnik, da pregledajo škodo, se je prikazala druga podmornica in so zopet na njo streljali. Oddani so bili trije strelci, ne da bi bila podmornica odgovorila, vseh tega mornarji sklepajo, da je bila zadeta in se je potopila.

Parnik Delplata je imel 52 mož posadke in vsi so se rešili.

Kapitan Brouwer pravi, da ste bili pri napadu vdeleženi najmanj dve podmornici. Kapitan tudi pravi, da je prvi torpedo šel mimo parnika na sprednjem koncu, nato pa je

prišel drugi torpedo tako nagle, da ni mogoče, da bi ga izstrelila ista podmornica.

Kralj Boris bo šel v Berlin

Iz Berna prihaja poročilo, ki pravi, da bo bolgarski kralj Boris v nekaj dneh obiskal Berlin, da se dogovori, kako vlogo bo igrala Bolgarska v temski splošni ofenzivi.

Isto poročilo tudi pravi, da nemške tovarne izdelujejo nove Junkerjeve bombnike, ki so močnejši kot vsi dosežani nemški bombniki.

Otroci beračijo v Atenah

Vsled mnogih pritožb atenskih meščanov je grška vlada sklenila, da bo več tisoč otrok, ki z beračenjem nadlegujejo ljudi v Atenah, preselila na kmete. Po površni cenitvi, bo poslanih okoli 400.000 otrok na kmete, kjer bodo pomagali pri poljskih delih.

KUPUJTE DEFENSE BONDS
IN DEFENSE SAVINGS STAMPS

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lupaša, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$4.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$8.—; za pol leta \$4.—;
za štiri leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno hitro, nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 9-1242

DELAVCEV BO MANJKALO

Do prvega pomanjkanja delavcev v moderni Ameriki bo prišlo v dobi od 1. julija, 1942 pa do 1. julija, 1943, ako se bo nadaljevala vojna produkcija po izdelanih načrtih.

V omenjenem obdobju se bo, kot upa predsednik Roosevelt, 50 odstotkov ameriške industrije premenilo v industrijo za vojno produkcijo, za katero bo izdanih 50 milijonov dolarjev.

Po dosedanjem načrtu bo do konca letošnjega decembra vojna industrija sprejela 10,000,000 novih delavcev in 2,200,000 novih vojakov, kar pomeni 12,200,000 manj delavcev v privatnih industrijah in podjetjih in na farmah.

V sedanji vojni bo pomanjkanje delavcev mnogo bolj občutljivo kot pa v prvi svetovni vojni, kajti Strie Sam ne oborožuje samo samega sebe, temveč tudi svoje zaveznike.

Mnogim se zdi čudno, da more v deželi, ki ima 130 milijonov prebivalcev in ki ima v svojih najboljših letih dva milijona brezposelnih in ki je imela v času velike depresije osem milijonov ljudi brez dela, sploh kdaj primanjkovati delavcev.

Malokdo pa more prav razumeti velikansko razporedbo dela. Obrambni načrt je pričel delovati pred 18 meseci, ko je vojsko suknjo nosilo ne prav 500,000 mož, v tovarnah, ki so izdelovale vojne potrebščine, pa je bilo zaposlenih le nekaj tisoč delavcev. Do prihodnjega decembra pa bodo imele Združene države 4,200,000 vojakov, vojne potrebščine pa bo delalo 15,000,000 ljudi.

Takoj ko se je Amerika pričela oboroževati, je okoli 20 odstotkov ameriških tovarn pričelo izdelovati razne potrebščine za armado, pa pri vsem tem so mogle zadostiti svojim trgovskim obveznostim.

Sedaj pa so tovarne, ki izdelujejo vojni material, nenadoma narastle za 150 odstotkov. Zato je sedaj nenadoma pričelo primanjkovati izvežanih delavcev, zlasti za izdelovanje strojev.

Zato bodo poklicani na delo starejši delavci, ki so se že umaknili v zasebno življenje in tudi kakih 2,200,000 žensk se bo moralo naučiti kakega posebnega dela, da nadomestijo moške. Že sedaj je zaposlenih mnogo žensk pri izdelovanju aeroplanov, municije, v smodnišnicah in drugih tovarnah.

Izmed 50,350,000 žensk v Ameriki, starih nad 14 let, jih je sedaj 12,850,000 zaposlenih; 1265,528 pa jih je registriranih za delo, pa še iz tega ali onega razloga čakajo na delo. Izmed 28,551,680 žensk, ki so zaposlene v gospodinjstvu, jih bo mogoče za delo dobiti 8,000,000, v raznih silah pa 4,455,971.

Skoro povsod, kjer so ženske zaposlene, zlasti pri lažjih delih, so se izkazale kot zelo dobre delavke in vredne vrstnice svojih moških tovarišev. Vlada pa opozarja, da mora biti žensko delo omejeno, ker lahko nastane nevarnost za družinsko življenje.

Ker bo do decembra treba v vojni industrij 57,400,000 delavcev, bo treba sicer gledati, da se zaposli čimveč žensk in šolobveznih dečkov, toda to število mora biti omejeno in mesto njih bodo zaposleni črnci v nekaterih industrijah, ki so prej posledno odklanjale črnce.

Oblasti tudi pozivljajo industrije, da naj ne odklanjajo tujcev, zlasti ne tedaj, kadar jim je znano, da so naklonjeni novi domovini, samo da so sposobni za delo. Kakor je velika Amerika, vendar naraste število delavcev vseh vrst na leto komaj za 600,000.

Vlada opozarja, da so se države osišeča za to vojno pripravljale 8 let in njihovi podaniki niso imeli nobene osebne svobode. Načelo demokracije pa je ohraniti temeljne svoboščine, obenem pa tudi v produkciji sovražnika prekositi.

DVOBOJ V ARGENTINI

Včeraj v zgodnjih jutranjih urah so v Buenos Aires v Argentini zažvenketale sablje, ko sta se dvobojevala predsednik preiskovalnega senatnega odbora senator Raul Damonte Taborda in polkovnik Enrique Rottjer.

Taborda je Rottjerja zelo ostro obsodil zaradi njegovega političnega delovanja in rekel, da je za argentinsko armado sramota, da ima takega častnika.

Rottjer je Taborda pozval na dvo boj. Zahteval je po svojih sekundantih, da sam odloči orožje, ker je civilist in je

predlagal revolverje. Rottjer pa je rekel, da je bil on razžaljen in da ima zato samo on pravico zbrati orožje ter je dolečil sablje.

Taborda je bil dvakrat ranjen v desno roko, Rottjer pa je bil enkrat ranjen v prsi, dvakrat pa v desno roko.

Oba sta bila zelo utrujena in njihovi prijatelji so ju odpeljali s "častnega polja", da jim obveščajo rane.

Dvo boj je v Argentini prepuščen, zato pa se je vršil na nekem samotnem posestvu izven Buenos Airesa.

Kdo je Pavelič

(JCO.) — Odlični poznavalec političnih razmer in ugledni književnik Pierre van Paasen, čigar knjigi "Days of our Years" in "Time is Now" ste zbudili v ameriški javnosti toliko zanimanja, je nedavno napisal knjigo "That Day Alone". V nekem poglavju razpravlja o vzrokih umora kralja Aleksandra in hkratu podaja živo sliko "poglavnika" današnje "neodvisne hrvatske države". Poglavje podajamo:

Zakaj je bil Aleksander ubit.
Ante Pavelič je pravi fašist, nasmiljen in skrajno brezvesten, breznežno nezahvaljen in krut. Prekršil je že vse zakone in vendar se mu še nikdar ni bilo treba zagovarjati za svoje zločine. H grozovitostim ga ni gnala vroča kri, snoval jih je s hladno premišljenostjo. Visok, postaven, lep za oko in s prikupnim vedenjem je Pavelič živel v mejah tiste mednarodne družbe, ki je imela svoja središča v Berlinu, Parizu, Deauville-u in v Monte Carlu, v povojnih letih. Pastolovce in slepar s temno preteklostjo je živel iz dneva v dan od svoje iznajdljivosti prodajal se je brez pomislekov tistem, ki mu je največ ponujal in bil na zelo slabem glasu.

Poznal sem tega človeka, ko je bil v službi Juana Marcha, lastnika španskih paroplovnih družb, ki je postal podpiralec Francovega uporniškega gibanja. Tedaj, v letih 1924-1926, je senor March kopčel svoje prve milijone. Trgoval je z belim blagom in Pavelič je bil njegov glavni pošiljalec deklet iz Francije. Marseille je bilo središče trgovine z Južno Ameriko. Pokojni Albert Londres je vso stvar razkril in Primo de Rivera je gospoda Marcha vrgel v ječo. Ne pa Paveliča, kajti ta jo je popihlal.

Preden je prišel v zahodno Evropo, je bil poslanec v jugoslovanski skupščini, vodja majhne skupine hrvatskih napetev in narodnih upornikov. Člji te skupine je bila popolna ločitev od države. Zaradi teh uporniških načrtov je moral iz Jugoslavije v izgnanstvo. Ker po nesrečnem koncu Marehovega trgovanja ni bilo več za službo, se je prodal madžarski vladi. Leta 1930 so ga v Budimpešti postavili za "poglavnika" ali vrhovnega voditelja strahovalnega delovanja vstavev. "Poglavnik" pomeni isto kar "führer" ali "duce" ali "caudillo." S tem naslovom je prišel kmalu v Hrvatsko, ko je Hitler razdeljal Jugoslavijo.

Tajna družba vstavev je delovala za uničenje temeljev Jugoslavije. Madžarska vlada je plačevala stroške, vendar je delala po naročilu Italije. S pomočjo Kvaternika in Gustava Perčeca je Pavelič začel netiti oboroženo vstajo v Hrvatski. S kupi denarja so njegovi delavci širili vznemirljive vesti po vseh delih države, ter

zbirali okrog sebe zlasti ljudi s sumljivim značajem ali denarja potrebne, ki jih je mogel kupiti. Vse politične begunce pa, ki so prišli čez jugoslovansko mejo, bodi v Madžarsko, ali v Italijo, ali v Rumunijo, so peljali pred Paveliča, ki jim je najprej vtepel v glavo, da jih bodo izročili jugoslovanskim oblastim ali pa zaprli in jim nato obljubljal, da se jih ne bodo dotaknili, če se p ridružijo njegovemu gibanju. Kmalu je imel Pavelič število ljudi, razsejanih po glavnih prestolnicah, na katere se je mogel zanašati in ki so izpolnjevali njegove ukaze, ker je njihova varnost pred zapornimi trajala samo dotlej, dokler so ubogali svojega gospodarja.

Pavelič sam je imel dobre zveze s policijami Madžarske, Rumunije, Italije in Nemčije (po Hitlerjevem prihodu) ter z nekaterimi visokimi, Italijanom prijateljskimi osebami v Franciji, kakor Jean Chiappejem, ravnateljem pariške policije in Pierre Lavalom. Švicarja mu je prepovedala vstop v državo. V Nizozemski pa je poizkušal ustanoviti podružnico svojega društva pod imenom nekatere poročevalne družbe. Poročevalno društvo je res ustanovil, boljše rečeno, najeli so zanj prostore. A bila je poročevalna služba brez častnikarjev.

Nekoga dne, pri svojem obisku v Nizozemski, čitam oglas iz zelo uglednem in starokopitnem časopisu "Het Vaderland" s katerim je nekdo iskal primernega človeka za dopisniško delo pri nekem novo ustanovljenem časnikarskem podjetju. Poiskal sem naslov in tam me je sprejela oseba, ki ni znala ne holandsko, ne angleško. Povprašal sem človeka, kakšne vesti hoče zbirati v Nizozemski, odgovoril je, da je dolžnost glavnega dopisnika samo pri "promitjanju" vesti ki prihajajo iz zahodne Evrope. Izvleček je treba poslati v Ameriko. Če mi je mesto po godin, naj se oglasim prihodnji teden. Ko bo v Haagu glavni ravnatelj. Ravno mi je začel svojo posetnico, ko mu iz denarnice uide kosček papirja in pade na tla. Poberem ga in mu ga izročim. Na papirju je bil napisan erb WMRO — "Vnutrašnja Makedonska Revolucijska Organizacija" meč in sv. pismo.

Službe nisem hotel, nač pa sem hotel izvedeti, kakšna je ta poročevalna družba, ki svoje dopisnike šče s časopisni-

ISČE SE —

Izvežane ŠIVALKE za otroške klobuke, čolga sezona, visoka plača. Oglasite se takoj.
IRA G. KATZ
395 — 4th AVENUE
na vogalu 28. ceste
NEW YORK
2-23,24,25.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations
(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed poseba v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York, N. Y.

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na planincih — valček. Str. M 575
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMPERICA — Str. M 575
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL Inc.
463 West 42nd Street, New York

KUPUJTE

DEFENSE BONDS in STAMPS

mi oglasi. Ko sem se čez teden dni vrnil, je imela pisarna novo pohištvo in novo okrasje. Nekak pisar in spramljevalec obiskovalcev je sedel za težko mizo iz mahagonija. Nad glavo tega človeka je visela slika — pokojnega carja Nikolaja II. v naravni velikosti. Vprašam človeka, ki ga vidim že drugič, kaj prav za prav pomeni slika pokojnega ruskega carja v pisarni poročevalne družbe. Odgovori mi smehljaje, da je samo znak.

"Kakšen znak?" povprašam.
"Znak slave," reče človek.
"Minljive slave?"
"Ne, slave, ki je na potu," odvrne človek.

Ko me pusti v sobo, kjer naj bi srečal ravnatelja, mi mimogrede omeni, da se mnogi denarniki zanimajo za novo podjetje. Navede nekoliko imen. V "svetišču" urada se srečam z oči v oči z Antem Paveličem.

"Kako naj poročevalna družba" pravim med razgovorom, "podpre vaše načrte o dosegih hrvatske neodvisnosti — saj to je glavni cilj v vašem življenju, ne?"
"Da," pravi on, "a tukaj je naš glavni namen zbirati vesti iz Rusije."

"Kaj nismo tu v Haagu malo daleč od Rusije?"
"Ko pride čas, bomo imeli naše dopisnike v Ruzi."

"In zakaj ravno Rusija?"
"Priprava," reče Pavelič skrivnostno. "Priprava za bodočnost. Za novo razdelitev petrolejskih vrelcev. Zato se za stvar zanimajo holandski mogočniki in nas podpirajo."

"Kako boste pa ruske petrolejske vrelce razdeljevali, če jih pa boljševiki drže?"
"Oh, saj jih ne bodo dolgo, me je prepričeval Pavelič. "Kmalu bo vojna in potem bo rdeče strahovlade konec. Končno imamo vsaj enega boreca za poštenost v Evropi..."

"Kdo pa je ta?"
"Adolf Hitler."
"Potem sem šel. Čez dva meseca, ko sem spet hodil tod mimo, sem zapazil, da je podjetje zaprto. To je bilo v juliju 1934. Zdi se, da se je iz Nizozemske Pavelič vrnil v vzhodno

Evropo. Kakor že, kmalu so se raznesle vesti, da zbira svoje upornike in begunce in jih piščila v taboščišča. V teh taboščiščih, bila so v Madžarski in Italiji, je Pavelič začel učiti novince v razbojniškem poklicu.

Med temi taboščišči je najbolj znano posvetilo Janka Puzara, blizu jugoslovanske meje. Pavelič je neprestano potoval med Madžarsko in Italijo. Kadar je bil v Rimu, se je šopiril v najbolj izbrani družbi črnosrajčnih veljakov. Pogosto je obiskoval Palazzo di Venezia in nekoč ga je sprejel papež Pij XI. ki, resnič za ljubo, ni nič vedel o razvpitosti tega človeka.

Da bi skrhal jugoslovansko državo, je Pavelič zagovarjal ubijanje in vojaške upore. V svojih številnih spisih in poročilih, kakor Ustaša in Grič, ki so jih njegovi delavci skrivaj razdeljevali ob madžarsko-jugoslovanski meji, je ščeval hrvatsko prebivalstvo, naj ubije kralja Aleksandra in člane njegove vlade, češ, da si bodo samostojno razdeljevali, če jih pa boljševiki drže!"

Ubili Aleksandra je res postal glavni namen vse te razbojniške dihal. Ante Pavelič je držal vse niti v rokah. Hotel preplepiti svet, da bi uboj kralja pomenil samo izraz narodove jeze in obupa, v kateri rega je je poznalo zatiranje. Je najprej poslal v Hrvatsko majhne skupine razbojnikov. Ti so po načrtu najprej začeli napadati vojaške in policijske

Nadaljevanje na 4. strani.

To in Ono

Diamanti

Pred kratkim ste čitali o aretaciji v Nemčiji rojenega ameriškega državljanca, ki je bil obdolžen, da je v družbi drugih, skušal prodati v tej deželi diamante, ki so bili del plena, ki so ga Nemci pobrali v Belgiji in na Nizozemskem.

Ni bilo dolgo tega, ko so Nemci hudo občutili pomanjkanje tega prvovrstnega rezilnega kamna. In zakaj bi Nemci skušali prodati dragocen e kamne, ki jih tako nujno potrebujejo, ni bilo do zdaj dogmno.

Vtihotapljanje diamantov v deželo je star pregrežek. Carinskem uradnikom pa ni bilo vedno težko zalotiti vtihotaplca, ker je bil ponavadi razkritelj deležen bogate nagrade.

Ko cenijo diamante, govori o njih vrednosti v karatih. Malokateremu je pa znano, kaj pravzaprav pomeni beseda "karat".

Ko izvoljenka sprejme od zaročenca diamantni prstan, je radovedna, koliko karatov ima blesteči kamen. To pa ne zaradi tega, ker je mogoče ljubezen soditi po karatih, temveč, ker ve, da marsikatera prijateljica jo bo vprašala o tem. Ne ve pa, če je ta cenitev po svitu, vidni velikosti ali teži kamna.

Beseda "karat" je arabskega izvora, in tako se imenuje seme kuara dreveza, ki raste v Abesiniji. Cvet tega drevesa je oranžno-rdeče barve. Seme je v obliki malega fižola, rdeče barve in ima samo eno črno piko na sebi. To seme pa ima to čudno lastnost, da vedno dozori v isti obliki in isti teži.

Domačini so to hitro zapazili in so rabili semena za vaganje zlata. Še danes se je raznesla ta mera tudi v Azijo. V Indiji niso imeli trgovci z zlatom nobene stalne mere in so hitro sprejeli merilo karata.

Uporabili so to merilo ne samo za zlato, pač pa tudi pri diamantih. In tako je obstala ta mera, ki je sedaj v splošni rabi.

En karat tehta 200 miligramov. Za en funt bi potrebovali 2,267.95 karatov.

Največji diamant, ki so ga kdaj našli, je znan pod imenom Culliman. Tehtal je 3,025 karatov predno so ga razrezali. — Razdelili so ga v 9 delov, največji od katerih tehta 516½ karata.

Culliman diamant so našli v Premier rovu v Transvaaliji, Afriki, leta 1905.

Transvaalska vlada ga je podarila angleškemu kralju Edwardu. Težak je bil ta diamant preko funt in tretjino.

Drugi svetovnoznani diamant je znan pod imenom Orloff. Ta diamant je bil ukraden iz očesa malika v templu Seringham in Mysore v Indiji. Nekaj let je bil v prestolu Nadir Shaha in po umoru shaha ga je kupil neki armenski trgovec v letu 1772 za ceno 450 tisoč rublov. Ruski princ Orloff ga je kupil in ga nato podaril cesarici Katarini II.

Najlepši diamant na svetu ni največji, temveč je samo 53½ karatov. Imenuje se Saney. Je v najfinejši obliki in čist kot studenec. Zgodovina tega kamna je bila preiskana nazaj do leta 1477, ko ga je angleški princ Karl Junaški zgrabil v bitki pri Nancy-ju. Privatni zbiralec kamnov je plačal za njega pred leti \$70,000.

Drugi svetovnoznani kamni so: Victoria, 457 karatov; ko so ga izbrusili pa samo 180 karatov. Kohinoor, 186 karatov; izbrusen, 106. Regent, 137 karatov, Jubilee pa 245 karatov.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37,500 Premoženje \$4,935,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125.19%

Če bodo dolge sile in svojim družin, varuj se pri najboljši, pošten in neodvisni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavarujete za smrtino, razne poškohe, operacije, proti boleznim in omamljenosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema maliko in ženske od 16. do 66. leta; stroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta po svoje okoliščine.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikatov z danje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in stot. Če se nje član ali članica to mogoče in bogate katoliške podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za polaganje o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Slovenci v Kanadi

Boj za pravico v Kirkland Lake

Kanadska postava dovoljuje organiziranje delavcev v unijo, katero si sami izberejo. Postava dovoljuje posredovanje, postava je dovolila delovanje CIO unije lokal 240, po njej je priznana unija rudarskih delavcev v našem mestu, ogromno večino je imela unija za seboj. Vse to ni bilo nikoli po volji ravnateljem tukajšnjih rudnikov. Večkratne unijske zahteve za priznanje unije je Local 240, za plačane počitnice in še več točk, so bile prosto odbite z odgovorom ravnateljev: "Ne pregovarjamo se z vami, vaše CIO unije nečemo nikoli priznati."

Vsi listi, vse radijske postaje so oznanile stavko rudarjev v našem mestu. Štiri tisoč rudarjev, organiziranih v CIO unijo, Local 240, je dne 10. novembra 1941 odločno in složno zapustilo rudniške rove in pustilo svoje delo.

Z državnim dovoljenjem, z priznanjem pogodbenega odbora, se je začela nova doba, se je začel boj za pravico organiziranja rudarjev v severnem delu Ontarijske province v Kanadi.

Simpatije mestnega prebivalstva, nagodbenega odbora treh članov, po eden od družave gospodarjev in unija, vse to je podkrepilo, navdušilo in pomnožilo vrste unijskih članov. Unijske parade unijski plakati, unijski znaki vsopovsod po mestu. Ženski oddelek CIO unije Local 77, vojni veterani, so delali veličastveni pogled paradam in unijski moči v našem mestu za prehod 3-4 tisoč udeležencev pri paradah. Kanadska zastava, napisi, kakor "V" for Victory! — Priznajte unijo Local 240! — Deset točk s zahtevami v rokah unijskih članov na paradi so se pogostoma vrstili.

Note

za
PIANO-
HARMONIKO
ali
KLAVIR

- BREEZES OF SPRING
- TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
- SLOVENSKI FANTJE
- VSE DOM PROVALA
- SLOVENIAN DANCE
- VANDA POLKA
- PO JEZERU
- K O L O
- OHIO VALLEY
- SYLVIA POLKA
- TAM NA VETNI GREDI
- MARIBOR WALTZ
- SPAVAJ MILKA MOJA
- ORPHAN WALTZ
- DEKLE NA VRTU
- OL. MARICA, PEGELJAJ
- ZIDANA MARELA (polka)
- VESELI BRATCI (mazurka)
- BARČICA
- MLADI KAPETANE
- KO PTICA TA MALA
- ZVEDEI SEM NEKAJ
- PODI Z MENOJ
- DOL S PLANINE
- GREMO NA STAJERNO
- STAJERIS
- HAPPY POLKA
- ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad
Naročila pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

Praznični izgled mesta, živahnost v unijskem Localu "Hello Brother," po ulicah je poveljevalo složno stavarjevo. Prihod in okupacija našega mesta od provincijskih policajev ni razburila naših stavarjev, vsi vходи pri vseh rudnikih so bili zastraženi od stavarjev in policajev.

Teško je najti pravo rešnico o stavki v listih rudniških baronov. Urednikovi članki, prebrani najdeni dopisi in pisma — to so bile linice za neke mladiče, za neke nesposobne starce, neslovenske narodnosti, katere je podil zajeti strah v krog rudniških posestev da se zlomi stavka, da se ne prizna rudarska unija.

Vernjoč v pravico delavcev, unija CIO, Local 240 je tudi brez uspeha hodila po stopnjah "Hlapca Jerneja" od ravnatelja do ministrov, do največjega ministra v Kanadi. Shranjena pravica delavcev v Kanadi, zapeta v Ottavi, prestolnici Kanade, to je bilo zadnje upanje naših Jarnejev.

Gluha ušesa, še praznih obljub je znanjalo pri onih, ki ustvarjajo pravice in postave samo za sebe in sebi enakim v Ottavi. Ministri — delničarji rudnikov — rudniški baroni, ravnatelji rudnikov pa pripravljajo novo nevidno siho naših časov, namesto slovesne pravice za delavce.

Boj za delavsko pravico na domni fronti je za dobrobit državnega jedinstva začasno odložen. Vojni časi zahtevajo nagnjenega dela, vojno posojilo, pomoč Rdečemu križu, tem manj sladkorja, tem manj gasolina, nič novih koles za avto, pri nas pa tudi, da ostane postava na gospodarski strani. Trkanje na vrata pravice je v tej klavni sedanjosti protipostavno, za nas pa še brez najmanjšega uspeha.

Vsa čast večini članov CIO unije Local 240 za požrtvovalno delo pri stavki. Čast slovenskemu narodu! Enajst tedenska stavka je končana, potem prisilnih okolnosti, importacija stavkolomov iz sosedne province, okupacija mesta od policajev, nezavednost delavcev drugih narodnosti, unijska podpora neopotrebnim, brezposelnosti industrije v USA. in pa pretajne naših ministrov v slovaški simpatije stavke v drugih industrijah, da bodo vsi delavski voditelji stavk takoj v zaporu. — vse to je zlomilo stavko.

Stavka je končana, čast organiziranih rudarjev je ohranjena, boj za žrnago, boj za delavske pravice se nadaljuje.

Ob obktnici Oankarjeve smrti je naš "hlapec Jernej" trkal in iskal pravice povsod brez uspeha, ne bo sledil stariu potom, ampak delal bo neva pota, kjer ne bo neprijaznih besed in praznih obljub.

Vrnitev časov v naše mesto, proti katerim se je unija največ borila, dela brige in skrbi našim rudarjem. To so posledice trdoglavosti, samoljublja in nesodutja rudniških ravnateljev, osmih rudnikov v Kirkland Lake.

Unijski član Frank Potočar, rojen v Gor. Stare vas, občina Orešnice pri St. Jerneju na Dolgijskem, je nas za vedno zapustil. Pokojni Frank je bil med prvimi žrtvami stavke pred nekaj leti pri Teck Hughes Mine v našem mestu. Bil je tretji član ustanovitelj

naše Vzhajne Podporne Zveze "Blud" v Kirkland Lake. V tem, da se je Frank pridružil našim organizacijam in deloval pod njenim okriljem, je dokaz, da je Frank živel za ideale, za plemenitejšo in pomnejše naloge sloveštva. (Bodi mu blag spomin!)

Louis Zdravje,
Kirkland Lake, Ont. Can.

STARI NAROČNIK

V prigrbu pošiljam money order za \$3.00 kot pol-letno naročnino nam prikljubljene lista "Glas Naroda" žigar mogoletni naročnik je moj oče.

(Menda je moj oče eden izmed najstarejših naročnikov, ker ga ima že od leta 1896-7, ko smo živeli najprej v Chatham, New Brunswick od 1895 do 1901. In po starosti je oče tudi eden najstarejših naročnikov — ima 87 in pol let.)

Moj oče sedaj leži od 2. januarja, ker ga je zadela dolga kap a ni mrtvoud n in se lahko giblje v postelji, govori pravilno in lahko še čita in je še pri pravem razumu. Vendar so mu meseci ali tedni šteti.

Želim vam dobrostanje v vsem in vas lepo pozdravlja z očetom.

S spoštovanjem,
Mary Moravec,
Vancouver, B. C. Can.

MALO KANADČANOV NASPROTUJE

V poslanski zbornici je izmed 64 liberalnih poslancev iz province Quebec samo 11 poslancev glasovalo proti obvezni vojaški službi v Kanadi. Poslanec Francis Pauliot je izrazil obžalovanje, da je vlada premenila svoje stališče glede vojaške službe, onstran morja. Predsednik zbornice je zavil Pauliotovi predlogu in je ni dal na glasovanje.

Nato pa je Ligouri Lacombe, ki je pred kratkim izstopil iz liberalne stranke in je vstanovil svojo stranko, stavl predlog, v katerem pravi, da obžaluje, da je vlada zavrgla svojo obljubo, da ne bo pošiljala svojih vojakov čez morje. Nadalje je Lacombe predlagal, da so vojaške službe oproščeni vsi farmerji in farmerski delavci, ribiči in vsi delavci, zaposleni v ribiški industriji in vsi delavci v vojnih industrijah. Ta predlog je dobil 11 glasov in vsi so bili iz province Quebec. Proti predlogu je bilo oddanih 184 glasov.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

POŽAR UNIČIL NAPOL ZGRAJEN HOTEL

V hotelu Statler v Washington, D. C., ki je bil komaj do polovice dograjen, je nastal požar, ki je napravil nad milijon dolarjev škodo. Gasilcem so pomagali tudi vojski.

Kanadska obramba ob Pacifiku

Na prvi tajni seji v vojnem času je kanadski parlament večeraj razpravljal o obrambi zapadne obali, zlasti onega dela, ki leži med Združenimi državami in Alasko. Do tega kočka se je Kanada odločila vsled hudih udarcev, ki so jih Združeni narodi do sedaj občutili v Aziji.

Prot. odgovor na nevarnost, ki preti Kanadi z zapada, bo produkcija vsega vojnega materiala. V poslanski zbornici bodo poslancem predložene vse podrobnosti o razporedbi vojaških sil na morju in na suhem ter v zraku, toda vsak poslanec je obvezan, da o tem strogo molči in nikomur ne izda ničesar. Poslanska zbornica bo glede tega sprejela posebno postavko, ki bo vključena v vojno postavko in po kateri zadene vsakogar občutna kazen, ki bi izdal kako tajnost.

Na opozoritev Howard Greena, poslanca iz Vancouverja, da je predsednik Roosevelt rekel, da je kaj lahko mogoče, da Japonci napadejo Alasko, je ministrski predsednik W. L. Mackenzie King rekel, da Kanada z Združenimi državami zelo tesno obravnava vse probleme glede Alaske.

Že več let so bili v teku razgovori med Združenimi državami in Kanado glede ceste, ki naj bi vzela Združene države z Alasko. Mnogi so se potegovali za cesto, ki naj bi tekla ob zapadnem vzhodu Skalnatega pogorja (Rocky Mountains) slednje pa je zmagala vojaška stranka z dokazovanjem, da bi bilo mogoče cesto za slučaj kakšnega vpada mnoge lažje braniti na vzhodni strani Rocky Mountains kot pa na zapadni strani. Sedaj je bilo sklenjeno, da bo ta cesta zgrajena na vzhodni strani in bo iz Združenih držav prešla v prerije Saskatchewan ter bo speljala po valovitih pokrajinah Alberta, čez Sifton prelaz in čez reko Liard, nato pa se bo zavila proti severu in severozapadu ob reki Pelly skozi Yukon proti Dawsonu in nato v Alasko.

MESTO SEDMINE TIRIH CERKVA

Na južnem Irskem, v hrbihi Wicklow je mesto sedmih tirih cerkva. Že zdavnaj so utihle prikluge in službe božje v njih. Zapuščene od duhovnikov in vernikov, na milost in nesmilost rokam tujih osvajevalcev, so ta svetišča postala razvaline. Toda v njih polnočno okrožje se ni vrnilo nobeno posvetno poslopje.

(Onki je sv. Kevin, (okrog 1.600) vsekal v jamo v skalo četrkotnik, da bi služil Bogu v popolni osamlenosti. Ta vdolbina "Postelja sv. Kevina" meri komaj 1 in pol m. v kvadratu in ni zadosti visoka, da bi mogel človek poklekniti stati v njej. Tja noter moraš priti le tako, da se p riplješ s čolnom od severne obale in se, držeč se vrvi, vzpenjaš po strmih stopnicah po pečini, nastajajo. Sedem let je sv. Kevin bival ondi in živel samo v čast božjo. Nihče ni mogel nikdar zvedeti, odkod je dobil živež.

Sv. Kevin je bil plemiške rodbine. Njegovi pradedje so bili tudi kralji. Lepota in pobožnost sta dčili to plemenito družino in sta odlikovali tudi Kevina. Pri njegovem rojstvu, pripoveduje legenda — se je polkežalo 12 angelov z zlatimi svetilkami, ki so mestei prorokovali: "Kevin, to je svetlo rojstvo, naj bo všeč Bogu in ljudem." Kot deček je Kevin pasel črede svojega očeta in je bil že zgodaj poučen o krščanskih resnicah, dokler se ni odločil, kot mladenič, da se popolnoma posveti Bogu in odšel je nedaleč v dolino dveh jezer. Toda pastirji in lovci ki so izsledili svetnika, so raz-

Kanadska vlada bo Združenim državam — dasi je neka radio postaja poročala ravno nasprotno — dovolila, da sneho ameriški aeroplani leteti čez kanadsko ozemlje v Alasko. To letanje je v teku že dolgo časa in je bil načrt za to izdelan na konferenci Canada-United States Permanent Joint Defense Board že leta 1940. Med Edmontonom v Alberti in Alasko je bilo zgrajenih več letališč, tako da je mogoče iz Združenih držav poslati vojaške aeroplane v Alasko v najkrajšem času.

Obrambni minister J. L. Ralston je v poslanski zbornici povedal, da se nahajajo ob pacifiški obali na strateških krajih močne garnizije in da se poleg tega vežba 90.000 kanadskih vojakov.

"Mislim, da je vsak Kanadčan in tudi vsak prebivalec ob pacifični obali prepričan, da ni mogoče, pa še so naše protizračne uredbe še tako močne, preprečiti, da ne bi sovražnik sem pa tam vpadel v deželo," je rekel Ralston. "Danes se ob pacifični obali nahaja na mnogih krajih tako posebno opežje, kot se po drugih krajih Kanade ne nahaja. Sicer to še ni vse, kar želimo imeti, pa vendar vič, kot smo pričakovali in bomo še tudi več dobili."

Letos bo v Kanadi izvežbanih okoli 190.000 vojakov in bo armada štela 450.000 vojakov, mornarica pa 615.000 mornarjev.

Iz Britske Columbie so odpeljal v notranjost dežele en vlak Japoncev, mnogo pa jih je na poti na razne žage dalje proti vzhodu. Vsi sovražni tučci se morajo preseliti zapadno od Cascade gorovja do 1. aprila.

Kot rečeno, je bila ta seja poslanske zbornice tajna, toda vlada bo najbrže našla kako pot, da bo mogla saj nekoliko javnosti povedati, kaj je bilo sklenjeno na tajni seji. Zlasti bi izvesti rada vedela, v koliki meri Kanada sodeluje z Združenimi državami glede skupne obrambe.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE

SLOVENSKI PESMI
Skladnja 3. narodna pesni
Ljudska Glasbena Matica v
Clevelandu.

Cena — \$1.50
Emil Adamič — 16 JUGOSLOVANSKIH
NARODNIH PESMI za moški
zbor 20
SEST NARODNIH PESMI za moški
zbor 20
SEST NARODNIH PESMI za mešani
zbor 20

Franc Venturini — SEST MEŠANIH
IN MOŠKIH ZBOROV 20

Ferdo Juvanc — 12 MLADIH LET.
moški zbori 20

Peter Jerab — OSEM ZBOROV (moški
in mešani) 20

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Oj, moj bolec je sov;
Kam mi, tunje, drev v vas pol-
demo 20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja; Ko ptičica
na tute gre; Soli; Moj očka
na konjčka dva; Dobiv sem pl-
semce; Slovo; Je vplnila luč 20

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska) 20
Vao noč pri potoci 20
Turjeka 20
Hodi Miska domo; Kaj druge-
ga hočem; Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBMOJ:
Vojnik; Pa grabi 20

Narodni pesni za:

"Glas Naroda"

111 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

FERDO JUVANC:
Zluti 20
Slovanika 20
PETER JERAB: Pella roba; VASI-
LIJ MIRK: Podokna 20
VORNO PRELOVEČ:
Ko so kmetje pravi vsi 20
Le enkrat se 20
Stava čen 20
HR. VOLARIČ: Koprivica; JOK
PAVČIČ: Potrjas oja 20

IZ STARE ZALOGE se iz-
ma še naslednje pesmi, katarin
simo zulišali cene:

Ameriška slovenska himna (Hajduk) 20
Orlovsko himna (Vodopivec) 20
Slovenski skript, 3. mesecnik le
moških zborov (Emil Adamič) 20
Trila mešani zbori (Glasbena Ma-
tica) 20

V popelnih noči, kantata za me-
zbor in orkester, (Baltov) 20
Mladini, pesmi za mladino v klavir-
jem (E. Adamič) 20

Dve pesmi, (Prelovec) za moški
zbor in solo 20

Naši himni, dvoglasno 20
Gorski odmevi, (Laharar), II.
zvezek, moški zbori 20

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE
FLETNO, podpora slo-
venskih narodnih pesmi
za tamburice, zložil Mir
ko-Bajuk 20

Slovenske narodne pesmi za tam-
burški zbor (Bajuk) 20
Gom sel na planince, (Bajuk),
podpuri 20

ZA CITRE:

Paduk za citre — s svaki —
(Kozeljaki) 20

ZA KLAVIR:

Štiri pesmi, — Srečno — 20
FANTJE NA VANI, 10. letnik
in moški zbor, (Emil Adamič) 20

Narodni pesni za:

"Glas Naroda"

111 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

širili vesti o njem, in mnogo jih je prišlo, proseč ga pouka in tolažbe. Sezidali so ob vzhodu skale hišo, za svoje pobožnosti. To je najstarejša od teh sedmih cerkva. Iz neobdelanih kamnov zgrajena, se ta cerkva naslanja tik na strmo pobočje. Le okno proti vzhodu je umetniško izdelano.

Majhna kapela ob skali pa je bila tamna premajhna za množico vernikov, zato se so na vzhodnem jezerskem bregu sezidali "lepo cerkev". Ta naj bi svetnika izvalila nizdol, da bi se stalno naselil med verniki. Po legendi je angel sv. Kevinu ukazal, naj gre iz samote zmeraj bolj proti vzhodu. Tako je nastala cerkev "Nase ljube Gospe" ob spodnjem jezeru. Polna umetnosti in zanimivosti so njena zahodna vrata. Prag in veža sta vsak zase iz enega samega, lepo obdelanega granitnega skla.

Dasi je svetnika zmeraj vle-
klo, da bi se vrnil v svojo skal-
nato gnezdo, je vendar ostal pokoren ukaz angela in svo-
jih vernikov. Svojsko zgrajeno
poslopje "Kuhinja sv. Kevina"
mu je bilo do njegove smrti za
bivališče.

Nedaleč od tu so še komaj
znani ostanki kapele sv. Kevi-
na. Blizu reke Glendana pa
je nastala največja in najlepša
teh cerkva "katedrala." Bilo
je središče svetega mesta, ko
je postal Glendaloch v 12. sto-
letju škofjska stolica. Tudi tu
so tik za katedralo sezidali ve-
likanski "okrogli stolp", ta
čudni znak vzhodne cerkvene
guslbine na Irskem. Krog tega
"božjega mesta" so zgradili
občije, da bi bilo zavarovano
in izkrata vidno ozemlje. Še
dandanes je videti kamniten
hodnik, koder je bil dohod v
to cerkveno mesto. Zunaj ob-

zidja so nastali še dve cerkvi
cerkev "v. Trojice" in "Zveč-
čarjeva cerkev" s samostanom.
To kpo cerkev so postavili naj-
kasneje okrog 1.1100.

Glendaloch je bil več sto-
letij "Sola zahoda" tilko domo-
vanje pobožnosti in svetih pi-
sanj. Strme gore, ki kot v za-
ščito stoji krog doline, so je
gubile gozdove. Le res in trdi
poganjati med sivimi skalah
skalorja. Samo voda, ki curka
izpod pečin, se še oglasa. Ka-
dar se prikaže sonce, se umir-
svečloba v pestrnih barvah v
dolino. Razsvetljeni jeziri sta
videti, kot da bi ju luč popela,
ko da sta se v svetlobi razkro-
jili da napolnjajeta dolino.
Večkrat je na vedre, ko je
krog in krog samo kamenje in
mahovje, ta samota neskonna.
Sova, ki edino še hoče tu biva-
vati, vzleti v noč, in lisica, ki
se boji človeka, se prihuljeno
plazi vzdolž starih pobočij.

"SPANISH in 20 LESSONS" — Spani-
shi in 20-ih nalogah. — Španski-
slovenska slovnica. Spisal R. D. L. Corina

Ta knjiga je popolna in prav nič
prikrasana. Od prve do zadnje strani
je popolnoma ista, kot jo je pisatelj
napisal in kot je bila prvotno izdana
za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker
so se porabile prvotne tiskarske for-
me, in ker je pisatelj sprejel nižjo ce-
no.

Po tej priložnosti stopajevati
tudi vam Cortina pomaga, da se ka-
ko naučite španske.

To praktično učeno kna kak naj-
manj nezanimljiv in zapleten
nitičnih pravil ter vas uč brati, go-
vriti in razumeti španske.

Čudnovato kratko metodo so
brih učitelj, profesorji, kate, pol-
stirva in eksportne tiskare po celni
avstri. Je praktična, prijazna in u-
spesna.
Prodan je bila že nad 200.000
Cortinovih knjig.
Če vas ta knjiga zanima, je ka-
ko naročiti pri
SLOVENIC PUBLISHING CO., 216
West 18th Street, New York, N. Y.
Cena je samo \$1.—

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN. 40

Z svojim telesom in dušo mi je odana in vendar je ločitev preje ali kasneje neizogibna. Gmotno bom seveda zanj žal, bojim pa se, da bo cvetje njenega srca, njene duše, ki jo dela sedaj tako vabljivo, ovenelo in se posušilo, silno bo tipela in se morda zopet pogreznila v močvirje iz katerega sem jo dvignil.

Na Cetinju, 9. sept. 1889. — Vreme je prekrasno. Po cvetoči spomladi v Rimu ta divja jesen v Črni gori. Sprejel sem knezovo povabilo, da prisostvujem ribjemu lovu na Skaderskem jezeru. Lahko si mislim, kaj hoče, nađejam se, da sem prav tako pretekran, kakor on. Naročil mi je saj vsakakor vzajem s seboj svojo ženo.

Na krovu grofa "Wurnbranda," 15. sept. 1889. — Zdi se mi, da je knez Nikola pametnejši kot jaz. Med vožnjo po jezeru se ni mnogo brigal zame, nemoteno sem lahko vžival prekrasno sliko velikega ribjega lova. Potem pa se mi je približal. Rekel mi je: "Ljubi grof! V Skadru se zasidramo in tu boste z gospo grofice pod turško zaščito. Za vašo varnost bi ne mogel več jamčiti."

Lahko si je pogladil melirane brke in me zvito pogledal od strani. Bil sem nekoliko konsterniran.

"Visokost, oprostite, nimam namena, da bi potoval v Turčijo."

"Jutri vam posliem slugo s prtljago v Skader. Ako se hočete ravnati po mojem nasvetu, peljite se v Sv. Ivan Medunski, od tam pa lahko porabite parnik v Kotar, kjer najdete zveze v vseh smereh."

Da je bil knezov nasvet rosen, sem opazil na glasu in kretnjah. Vkljub temu pa se mi je zdel njegov nastop tako čuden, da sem mu precej resko odvrnil:

"Ako naj to pomeni izgon iz države, bi bil vaši visokosti zelo hvaležen, ako bi mi povedali, kaj sem zakrivil?"

"Prav rad bi vas imel kot gosta, gospod grof, samo ne morem jamčiti za vašo varnost. Zelo mračno bi mi bilo, ako bi mi na Danaju pripisovali krivdo, ako bi se vam dogodila kakšna neizgoda. Za naju oba je bolje, ako se ravnate po mojem nasvetu."

Nisem mogel ugovarjati. Priklonil sem se ob slovesu in se dal z Loro izkrcati v Skader. Drugi dan je prišel Toni s prtljago, na kar smo odpotovali v smeri, kakor je predlagal knez. V Kotaru smo dosegli Lloydov parnik "grof Wurnbrandt."

Toni, ki sem ga vprašal, kako so ga za mano poslali, mi je pripovedoval:

"Kamen se mi je odvalil od srea, ko sta prišla k meni dva knezova stražnika in mi sporočila, da je gospod grof odpotoval v Skader in da me tunkaj pričakuje. Videl sem, kako se plazil okrog hiše gospod Coletti, a pojavili so se tudi drugi tuji obrazi, ki niso bili posebno zaupanja vredni."

Tonijev besede so me osupile. Di aje videl Colettija, o tem nisem dvomil. Pred mojim odpotovanjem iz Rima mi je rekel, da se bova še videla, ko sem šel vanj naj mi izroči obljubljene tajne spise. Vredno se je izogibal mojim zahtevam, da izpolni svojo obljubo. Pri tem je opetovano naznačeval, da čaka samo na ugodno priliko, da mi razkrije vse tajnosti. Pri tem sem imel vedno čustvo, da preži name in na Loro.

Nisem mogel dognati, vendar pa ni izključeno, da je bilo čudno postopanje knaza Nikite v zvezi z delovanjem Colettija. Čutil sem, da me obdaja mreža spletk, v katero sem se vsak dan globlje zapletal. Kdo je in kaj hoče Coletti?

V Beogradu, 30. sept. 1889. — Iz Trsta sem se peljal v Beograd. Da obstojajo med Rimom, Beogradom in Petrogradom zveze, ki so usmerjene v to, da se spremeni karta Evrope, sem že zdavnaj doživel. Čudno je samo, da so se našle v skupnosti razne politične smeri, ki zasledujejo nasprotno cilje.

Panslavizem Rusije je v silnem nasprotju z italijanskim nacionalizmom, ki se juri o nemenejenem gospodstvu na Jadranu. Samo v eni točki so vse te struje edine, v točki namreč, da je treba uničiti Avstrijo. Često me objema neodoljiv strah, da neke podzemeljske struje izpodkopljejo temelje na katerih počiva veličina avstrijske države. Vidim, kako se ujedinijujejo v tem cilju vse sicer si nasprotujoče sile. Ta zročni vihar zajeziti, v to sem preslab, rad pa bi našel njegov izvor, da bi ga zamašil. Tej nalogi se hočem posvetiti. Temu hočem posvetiti sebe, svoje sile in sposobnosti. Bog daj uspeh temu delu!

V Beogradu, 2. oktobra 1889. — Signor Coletti je lopov. Med mano in njim je započela borba na življenje in smrt. Prevaril me je v vsakem opiru. Ogroza moje življenje, mojo čast. Vseh dejstev se ne morem pregledati. Lora se je vrnila iz spreghda vsa pripadlena, objela me je in plakala od strahu in skrbi. S težavo sem jo potolažil. Ihte mi je pripovedovala, kaj se je zgodilo. Coletti jo je napadel iz zasede. Brez srca mu je zahteval njeno ljubezen. Ogorčenemu njenemu odporu se je brutalno smejal. Rekel je, da jo ljubi, da jo je vzljubil, ko jo je prvič videl. Kaj hoče z menoj, spodnim oficirjem, ki opravlja volunsko službo? Ime me v rokah in me hoče uničiti, ako se ona ne loči od mene in ne postane njegova.

Lopov najde v meni nevarnega sovražnika.

Žrtve ljubezni.
Grof Wolkenstein je beležke iz svojega dnevnika potisnil od sebe. Spomin, ki so se kopičili pred njim, so mu obnavljali stare bolečine, da je znova občutil grozote onih doživljanj. Zavedal se je, da so v teh beležkah praznine, ker pač ni bil v stani, da bi orisal strašne doživljanje onih dni tako, kakor bi bilo potreba. Z žalostjo so navdajali njegovo dušo in mu ostali v neizbrisnem spominu. Ne da bi bili tekoni let v svojih potezih obdale, so stale ostro pred njegovimi očmi slike groznih prizorov, ki jih je doživel.

Mimo njegovega duševnega očesa se je pomikala slika za sliko in njegovo uho je zopet slišalo že zdavnaj izvenele besede soigralcev. V Beogradu je bilo, ko se je Lora Stadlerjeva nahoma vrnila stanovanje in mu pripovedovala, da jo je Coletti prevaril in jo nadlegoval z nesramnimi ponudbami. Wolkenstein je bil ogorčen. Marsikaj je vzbujalo njegovo pozornost na navideznem zrotniku, s katerim ga je spravljal v zvezo neki rimski duhovnik.

(Nadaljevanje.)

Važnost zelenjave v ljudski prehrani

Včasih so mislili ljudje, da je sadje in zelenjava samo razkosje, sedaj pa je to nimenje zaradi gospodarskih razmer in zdravniških ugotovitev precej drugačno. Odkar vemo, da so vitamini važen del hrane in neobhodno potrebni za naše zdravje, uživamo več sadja in zelenjave, ker dobi le v teh živilih naše telo potrebna vitamini B in C. Kakor sta vsakdanja hrana kruh in meso, naj postane tudi sadje in zelenjava.

Švicarski zdravnik dr. Franklin Birchler pravi: "Se danes se daje zelenjava samo kot priključna na mizo v hotelih in gostilnah, vendar pa so že davno spoznali različni praktični zdravniki, da večkrat najboljša hrana, ki je vsebovala dnevno čez 5000 kalorij, ni pomagala. Ko so predpisali zelenjavo in sadje, se je opazilo izboljšanje že v par tednih. Večkrat se opazi kar čuden preobrat, ki ozdravi zaprtje, pomiri živce, požiivi tok nove, zdrave krvi, koža se zopet napne in dobi pravo barvo. Celo naj

izjive boleznj potekajo lažje, da jih prebolimo brez posledic in se celo nujajoči zobje zopet otrde."

Vsaka malica naj se prične s svežim sadjem, par orehov daje maščobo in beljakovine. Vsak dan naj bo na mizi parkrat solata. Uživajmo kolikor mogoče mnogo nekuhane zelenjave. Saj se vse prosto živeče živali v naravi hranijo z naravno hrano, samo preciviliziran človek pretrava, a se počasi vrača k surovi hrani.

Človek srednje starosti pri 160 funtih teže, ki ne opravlja težkega dela, rabi na dan 2500 kalorij, ki jih dobi v 2530 gr. hrane na dan. To hrano naj tvori 1100 gr. sadja in zelenjave. Seveda rabi ročni delavec precej več kalorij in hrane na dan. Iz tega je razvidno, da naj bi naša hrana vsebovala več zelenjave, ki jo z malim trudom in stroški lahko pridolamo doma. Z večjo uporabo zelenjave se ho pocenila prehrana družine, ki ji s tem nudimo večjo izbiro v jedilniku in preprosto vitamine.

Dva ameriška tankerja potopljena

Mornariški department naznanja, da sta bila zopet ob atuntski obali torpedirana in potopljena dva ameriška tankerja. V nedeljo so trije torpedi zadeli tanker Cities Service Empire, v soboto pa sta dva torpeda zadela tanker Republic.

Z obema parnikoma se je potopilo 16 mornarjev, 57 pa se je rešilo.

Mornariški department poroča, da so nemške podmornice od 14. januarja potopile 19 parnikov s skupno 138,673 tonami, poškodovale pa tri parnike z 25,169 tonami.

Pršel, vstrelil, odšel

V neko gostilno v Brooklynu je sinoči prišel nek lepo oblečen črnc, šel naravnost v zadnjo sobo, kjer je stal in govoril s svojim prijateljem črncem Frank Gray. Neznane je izvele revolver in Graya vstrelil; nato pa je, ne da bi izrekel kako besedo, zopet mirno odšel iz gostilne.

Aeroplani zasledujejo podmornico

Vojni department naznanja, da vojaški in mornariški aeroplani in bojne ladje iščejo japonsko podmornico, ki je sinoči obstreljevala Bankline petrolejske naprave blizu Ellwooda, Cal.

Vojni department pravi, da so strelj podmornice napravile le malenkostno škodo in da nikdo ni bil ubit. Kot je bilo pozneje določeno, je podmornica odšla 25-5 palenih izstrelkov.

Ni pozabil psa

V četrtek zjutraj je šel 16 let stari Ralph Schwatz v Newark, N. J., v šolo, pa se ni več vrnil.

V ponedeljek pa je prišel v hišo njegovih staršev poštni sel in je prinesel zavitek in Ralphovo pismo, v katerem sporoča staršem, da ga je njegov učitelj zadnje čase pogosto grajal in ozmerjal in da je zato zapustil šolo, da pa sedaj dela na neki farmi.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov. Vse prošnje, da skusite naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino unavnet nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana s debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig.
Wausenburg, M. J. Hayak
INDIANA:
Indianapolis: Frank Zupancič
ILLINOIS:
Chicago, J. Berčič
Cicero, J. Fabian (Chicago, Čezoro in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Martin Dolene
North Chicago in Waukegan, Mena. Warick
MARYLAND:
Kittling, Fr. Vodepivee
MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar
MINNESOTA:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Goude
Gilbert, Louis Vesnel
Hibbing, John Povše
MONTANA:
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champs
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Gowanda, Karl Strupela
Little Falls, Frank Mada
Worcester, Peter Roda
OHIO:
Barberton, Frank Treha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Signale
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumbel
Youngstown, Anton Kibral
OREGON:
Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevrtkar
Conemaugh, J. Bresovec
Coverdale in okolica, Jos. Paternel
Export, Louis Supancič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodnar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Imperial, Vence Paleich
Johnstown, John Polanc
Krayn, Ant. Tančič
Luzerne, Frank Balloch
Midway, Jura Žust
Pittsburgh in okolica, Philip Prager
Streitlon, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, J. Vrbh Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Štek
Sheboygan, Joseph Kakes
WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauschar
Diamondville, Jos. Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopniku togle priporočamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"

FOR VICTORY

ZNAK ZMAGE

V zavitku je bila hrana za domačo psico Mitzie.

"Prosim, pazite, da se Mitzie kaj ne pripeti," je pisal sin. "In kadar poje, kupite ji novo hrano."

KRAVE PROTI OVCAM

Po izkušnjah Italije, ki že delj časa izdeluje volno iz mleka, so odkrili strokovnjaki poljedelskega departamenta v Washingtonu, izpolnjen način kaseinove volne. Ta naj bi pomagala ameriški živinoreji, obenem se pa obeta velik prekrat v tekstilni industriji. Kemika Gauld in Whittler trdita, da po njunem odkritju ovca ne bo več igrala v pridelovanju volne take vloge, kakor jo je igrala doslej. Ameriški patentni urad je že zagotovil obema kemikom izključne pravice.

Za izdelavo sukna za eno obleko iz nove ameriške volne iz mleka bi bilo treba okrog 19 litrov mleka, kot temeljno sirovino. Ta volna bi bila potem takem cenjša od ovčje volne, čeprav računamo še vse druge stroške. V Ameriki izdelajo namreč letno okrog 17 milijonov kg kaseina, ki se porabi v prvi vrsti za izdelavo papirja in galatila. Omenjena kemika pa pravita, da so proizvodne možnosti mlečnega gospodarstva v Ameriki skoraj neomejene in da bi se lahko dala povečati letna proizvodnja kaseina na pol milijona ton in bi bila dana možnost večjega konzuma.

Za izdelavo volne se razkroji iz mleka pridobljeni kasein v kislino, dokler ne nastane gost sluzasta gmota, ki se ji primedajo razni kemikalije, potem se pa temeljito predela. Končno se precedi skozi tanke kanakke in vlakno pride v kemično kopel, kjer igra glavno vlogo formaldehid. Ta umetna volna je pa v pramni z naravno dokaj poceni, saj stane kilogram samo en dolar. Sirovo vlakno je rumenkasto, podobno prani in česani volni, kakršna prihaja na trg v prvotni barvi, navadno je pa mehkejša od volne in zato se ne spime tako kakor naravna ovčja volna. Sicer je na odvisno od kemične kopeli, kakšno umetno volno dobimo, mehkejšo ali tršo. Dobra krava da okrog 2000 kvartov mleka na leto in iz tega lahko izdelamo en stot kaseinovih vlaken. To bi zadostovalo približno za 35 moških oblek.

Sirovina za eno obleko stane približno poldruzi dolar, kar je mnogo manj, nego stane material iz ovčje volne.

KDO JE PAVELIČ

(Nadaljevanje z 2. str.)

traže in dvigati v zrak mostove in predore. Ko pa je izvedel za nameravani obisk Aleksandra v Parizu, je Pavelič s pomočjo Budimpešte in Rima (kjer je dobl ponarejene potne liste) poslal dve skupini posebej izučeni ubijalci. Prva je odšla v Pariz, kjer naj bi napravila svoje, če bi se potkus v Marseilleu posnesel.

Trije morileci, namenjeni v Marseille, so potovali skozi Švice in kot popotniki prišli do neke francoske vasi, kjer so jim najprej naročili sobe. Odtod so vsak posebej odšli v Marseille. V hotelu "Victoria" blizu Cannebiere so se sestali s skrivnostno plavolasko, ki je bila po kasnejših ugotovitvah sklepajoč, Paveličeva priateljica. Ta je vsakemu dala po en samokres. Voda je trojice, Kvaternik, ki so mu po Hitlerjevi osvojitvi Jugoslavije p lačali z imenovanjem za velikega upravnika Hrvatske, si je ogledal spored pomikanja kraljevskega spreveda in izbral kraj, kjer naj bi napadli. Ko se je Aleksander pripeljal iz Vieux-Port, kjer se je izkrcal, ga je spremljal Louis Barthou, francoski zunanji minister. Kralj je umel takoj,

Barthou pa je izdihnil v rešilnem vozu na potu v policijsko načelstvo. Poveljnik francoskega generalnega zbora, je bil nevarno ranjen.

Po zločinu je Pavelič pobegnil v Italijo, kjer ga je zgolj slučajno policija v Torinu prišla in priprla. Ko je grof Galeazzo Ciano zavedel, so ga takoj izpustili. Polticeali so ga brzojavno v Rim. Tu je Pavelič živel v razkošno urejeni vili, ki mu jo je dal italijanski zunanji minister, vse do časa, ko je nemška vojska vkrakala v Hrvaško. Francija je zamen zahtevala njegovo izročitev.

Jugoslovanska kraljica-vdova je vložila tožbo proti Paveliču in Kvaterniku in izročila stvar svojemu pravnemu zastopniku Paul Boncourju, bivšemu ministrskemu predsedniku in zunanjemu ministru v Franciji. Paul Boncour je pri pravosodnem ministrstvu v Rimu zahteval izročitev. Če bi ne bilo Pierre Lavala, bi Rim moral ubijalca izročiti. Ta gospod pa je Paula Boncourja, ko je postal francoski ministriški predsednik, pregovoril, ali mu ukazal, naj stvar pusti, zaradi "raison d'état." Lavalova politika je imela namen spraviti francosko-italijanske odnose na "realistično podlago."

Leta 1941 je postal Pavelič ganster in razbojnik, poglavar hrvatske zemlje, ki jo je onemčstil s svojim umazanjam in zločinskiim življenjem. Duce in fuhrer nista mogla najti bolj priprave osebe kot njega, ki jim je napravil tako veliko uslugo.

Kaj je Anton Pavelič napravil tisti odločilni trenutek, ko so odjeknili strelj v Cannebiere v Marseillu? Ubil je Aleksandra, jugoslovanskega kralja, najbolj zanesljivega francoskega zaveznika v vzhodni Evropi, temeljni kamen v loku francoske politike zavezništva z vzhodom. Samo Aleksander bi mogel obdržati Jugoslavijo celo.

Po njegovi smrti je Jugoslavija zaradi nesloge in razdorov prenehala biti velika vojaška sila na Balkanu in opešala. Aleksandrova smrt je Italiji odstranila nevarnost, da se utegne nekoga dne znajti v francosko-jugoslov. kleščah. Pavelič je spravljal s pota tudi Barthoua državnika, ki si je prizadeval združiti Francijo in Rusijo v obrambni zvezi. Če bi se to zgodilo, bi bil mir v Evropi zavarovan za dolgo dobo. Kajti tedaj bi gospoda Hitlerja stisnil jekleni obroč francosko-ruskega zavezništva.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE—št. 415

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 235 strani

vateril Sv. Krišev Pot

Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI — (št. 416)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 235 strani

vateril Sv. Krišev Pot

Cena \$1.50

SKRBI ZA DUŠO (št. 416)

8 x 4 1/2 inčev — 512 strani

Cena \$1.75

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev

Cena 75c

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po gori označeni ceni. Zaloga pa ni opešno velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli s njimi postreči.)

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven
fino vezano 35

v umno vezano 75

CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino umno vezano.....1-

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"